

Neobvyklá potrava mlynaříka dlouhoocasého (*Aegithalos caudatus*)

Unusual food of Long-tailed Tit (*Aegithalos caudatus*)

Tomáš Bělka

Mlynařík dlouhoocasý (*Aegithalos caudatus*) je považován za insektivorní druh, který se živí výhradně živočišnou potravou. Hlavní složku tvoří hmyz, zvláště jeho vývojová stadia (vajíčka, larvy) a pavouci. Z hmyzu to jsou nejvíce stejnokřídlí (mšice), rovnokřídlí, motýli (molovití) a nosatcovití brouci (HULDEC 1983). V podobném tónu píše i ŠTASTNÝ a DRCHAL (1984). Uvádějí, že potravu tvoří téměř výhradně hmyz, což platí i pro zimní období. Tvrdé zimy mohou značně zredukovat jejich početnost (ŠTASTNÝ et al. 1996). Vliv na snížení početnosti v tuhých zimách má pravděpodobně právě silná vazba na nenasadno dostupnou potravu – hmyz.

Konkrétnější údaje o potravě mlynaříků dlouhoocasých lze nalézt v monumentálním díle Ptáci západní Palearktidy (CRAMP et PERRINS 1993). Ve všeobecné charakteristice přijímané potravy se můžeme dočíst, že hlavní část tvoří členovci, zvláště hmyz, a vajíčka a larvy motýlů. Rostlinnou hmotu konzumuje zřídka na podzim a v zimě. Jedná se o semena a pupeny ptačího zobu (*Ligustrum*), olše (*Alnus*), břízy (*Betula*), brsleny (*Euonymus*) a slunečnice (*Helianthus*). Při rozboru žaludků mlynaříků z Ukrajiny tvořila rostlinná část maximálně 5,6% potravy, u ptáků z moskevské oblasti a na Krymu nebyla jako součást přijímané potravy zaznamenána vůbec. Pouze zjištěnou, ale nevyčíslenou část tvořila u vzorku z Maďarska (CZIKI, KOSTKIN, PETROV et INOZEMTSEV in CRAMP et PERRINS 1993).

GLUTZ a BAUER (1993) píše, že se živí téměř výlučně hmyzem a dalšími členovci, zvláště jejich vajíčky a larvami, bez specializace na nějaký druh. Rostlinná potrava hraje podřadnou roli.

Dne 12. února 2000 v 11.30 hod. jsem pozoroval v převážně listnatém lese u Žehuňského rybníka (okres Nymburk) skupinku 3 mlynaříků dlouhoocasých. Dva ptáci přiletěli na keř krušiny olšové (*Frangula alnus*), kde na nejtenčích koncových větvičkách ozobávali plody - malé černé peckovice. Jeden z ptáků s utrženou bobulí v zobáku dokonce slétl na silnější větvičku, kde si plod přidržel nohou a intenzivně vyzobával dužinu. Po chvíli všichni odlétli pryč. Celou událost jsem podrobně sledoval ze vzdálenosti 3 m binookulárním dalekohledem Minolta 8x25. Počasí v době pozorování bylo slunečné a bezvětřné, teplota vzduchu dosahovala přibližně 7°C. Již několik dní byla okolní příroda bez sněhové pokrývky.

Popsaný případ je důkazem, že i u zcela běžných druhů ptáků je možné zjistit další nové aspekty z jejich života.

Souhrn

Dne 12. února 2000 byli pozorováni 2 mlynaříci dlouhoocasí při konzumaci plodů krušiny olšové (*Frangula alnus*) v lese nedaleko Žehuňského rybníka

(okres Nymburk, střední Čechy). Jedná se o první publikovaný případ konzumace plodu krušiny olšové u převážně insektivorního druhu.

Summary

On 12th February 2000 two Long-tailed Tits were observed feeding on berries of Alder Buckthorn (*Frangula alnus*) in a wood near Žehuňský pond (Central Bohemia). This is probably 1st published case of a consumption of berries of Alder Buckthorn by a mainly insectivorous species.

Literatura

- CRAMP S., PERRINS C. M., 1993: The Birds of the Western Palearctic, Vol. VII – Flycatchers to Shrikes. Oxford University Press, Oxford & New York.
- GLUTZ U. N. L., BAUER K. M., 1993: Handbuch der Vogel Mitteleuropas, Band 13/I, Passeriformes (4. Teil), Muscicapidae – Paridae. AULA – Verlag, Wiesbaden.
- HUDEC K. et al., 1983: Fauna ČSSR, Ptáci 3/II. Academia, Praha.
- ŠŤASTNÝ K., DRCHAL K., 1984: Naši pěvci. SZN, Praha.
- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V., HUDEC K., 1996: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989. H&H, Jinočany.

Adresa autora: Tomáš Bělka, Družstevní 918, 517 21 Týniště nad Orlicí
e-mail: aquila@wo.cz